

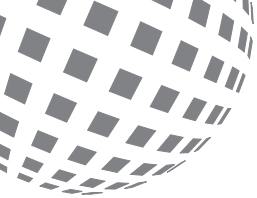
Tematické okruhy státní závěrečné zkoušky

bakalářský studijní obor Geografie

prezenční forma studia
verze 2016/2017

Státní závěrečné zkoušky probíhají v letním zkuškovém období před zkušební komisí jmenovanou děkanem Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Sestávají z obhajoby bakalářské práce a z průřezového ověření znalostí a dovedností odpovídajících povinným předmětům studia. Toto ověření má za obor geografie podobu písemné zkoušky. Otázky jsou vybírány z tematických okruhů v rámci následujících dvou předmětů:

KGG/SZZG1 Obecná fyzická geografie
KGG/SZZG2 Obecná sociální geografie

KGG/SZZG1 Obecná fyzická geografie

Otázky pro písemnou zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

Planetární geografie

1. Sluneční soustava, nebeská mechanika.
2. Čas a způsoby jeho měření, kalendář.
3. Délka dnů a nocí na Zemi.
4. Rotace Země, její důkazy a důsledky.
5. Oběh Země kolem Slunce, důkazy a důsledky.
6. Atmosférická refrakce a extinkce, důsledky.
7. Tvar a rozměry Země, důkazy a důsledky.
8. Slapové jevy, mechanismus mořského dmutí.
9. Stavba zemského tělesa, zemětřesení.

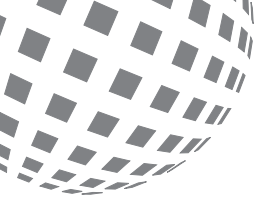
Základy kartografie

10. Dějiny světové kartografie. Staré mapy našich zemí.
11. Referenční a zobrazovací plochy v kartografii.
12. Geodetické referenční systémy a kartografická zobrazení ČR.
13. Obsah a náplň map. Vyjadřovací metody obsahu map.
14. Tematická kartografie (kompozice mapy, legenda, kartografické vyjadřovací prostředky).
15. Práce při vzniku mapy.
16. Druhy map (podle obsahu), základní části topografického díla.
17. Státní mapová díla ČR.

Základy fyzické geografie 1

(meteorologie a klimatologie, hydrologie)

18. Zemská atmosféra a její vertikální členění, přízemní vrstva atmosféry.
19. Sluneční záření a jeho změny na zemském povrchu a v atmosféře, radiační a energetická bilance.
20. Teplota vzduchu a půdy, Fourierovy zákony, inverze.
21. Tlakové pole a jeho vliv na proudění vzduchu. Všeobecná cirkulace atmosféry. Místní cirkulační systémy a jejich vliv na místní klima.
22. Voda v atmosféře, vlhkost vzduchu, atmosférické srážky a oblačnost.
23. Vzduchové hmoty a jejich vliv na charakter počasí (klimatu). Stacionární a pohyblivé atmosférické fronty.
24. Úplný klimatický systém a klimatické kategorie. Klima na Zemi a jeho vývoj. Klimatotvorní činitelé. Kolísání klimatu a klimatické změny.
25. Ochrana ovzduší, ozon v atmosféře. Meteorologická měření a pozorování. WMO, ČHMÚ.
26. Rozložení světových zásob vody na Zemi, oběh vody a základní bilanční rovnice.

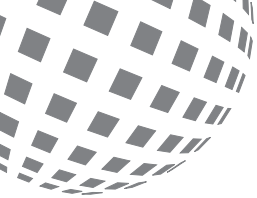

27. Hydrografické charakteristiky povodí. Vznik a typy říční sítě, základní charakteristiky údolí a průtočného profilu.
28. Hydrometrie – měření vodních stavů, teploty vody, průtoků, množství splavenin a plavenin a zjišťování fyzikálních a chemických vlastností vody, vodní režim řek.
29. Extrémní hydrologické jevy (povodně, sucho), hydrologické funkce krajiny, vodní eroze.
30. Limnologie – klasifikace jezer, morfometrické prvky jezer, vodní bilance jezer, vlastnosti jezerní vody.
31. Podpovrchová a podzemní voda, hladina podzemní vody. Krasová voda, artéská voda.
32. Oceánografie – části světového oceánu, vlastnosti mořské vody, pohyby mořské vody.

Základy fyzické geografie 2

(geomorfologie, pedogeografie, biogeografie)

33. Litosféra a teorie kontinentálního driftu. Desková tektonika.
34. Geomorfologie oceánského dna.
35. Strukturní geomorfologie – strukturní typy reliéfu (reliéf na horizontálně uložených horninách, ukloněných, zvrásněných a rozlámaných horninách).
36. Sopečná činnost a sopečné tvary.
37. Fluviální procesy a tvary.
38. Krasové procesy a tvary.
39. Eolické procesy a tvary.
40. Kryogenní procesy a tvary (glaciální a periglaciální).
41. Antropogenní pochody a tvary.
42. Složky půdy a jejich vlastnosti.
43. Pedogenetické procesy.
44. Půdní typy a druhy v ČR.
45. Podmínky prostředí pro organismy.
46. Krajina a typologie.
47. Rozšíření organismů na Zemi a adaptace.
48. Klimatické a biotické faktory.
49. Pevninský geobiocyklus – geobiomy.
50. Biota ČR.

KGG/SZZG2 Obecná sociální geografie

Otázky pro písemnou zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

Úvod do studia geografie

1. Geografie – objekt, předmět, dílčí disciplíny.
2. Historický vývoj geografie (antika–novověk).
3. Geografie v České republice (pracoviště, výzkumné směry, profesní organizace).
4. Citování ve vědecké práci (terminologie, zásady publikační etiky, plagiátorství).

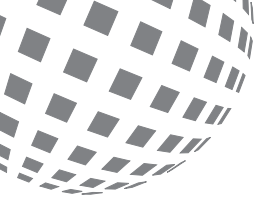
Politická geografie

5. Politická geografie a geopolitika (vymezení pojmu).
6. Německá geopolitika.
7. Anglosaská geopolitika.
8. Stát (znaky, funkce).
9. Státní území.
10. Formy států.
11. Státní hranice.

Základy humánní geografie 1

(Geografie obyvatelstva a sídel)

12. Humánní geografie – obecná charakteristika, struktura, pozice v systému vědních disciplin.
13. Sčítání lidu, další zdroje dat o obyvatelstvu, charakter dat.
14. Vývoj a rozmístění obyvatelstva.
15. Přirozený pohyb, reprodukce – demografický přechod, druhý demografický přechod.
16. Porodnost, plodnost a úmrtnost – vývoj a prostorová diferenciacie.
17. Sňatečnost, rozvodovost a potratovost – vývoj a prostorová diferenciacie.
18. Populační politika a populační prognózy.
19. Mechanický pohyb, typologie a motivace prostorové mobility.
20. Zahraniční a mezikontinentální migrace – vývoj a hlavní toky, význam a důsledky.
21. Biologická, ekonomická a sociální struktura obyvatelstva.
22. Rasová, jazyková a náboženská struktura obyvatelstva.
23. Vznik a vývoj sídelních systémů.
24. Teorie sídelních systémů (Christaller, Lösch, Zipf).
25. Urbanizace – vývoj, průběh a současné charakteristiky.
26. Městská sídla – klasifikace a funkce; vymezení měst a městských útvarů.
27. Vnitřní struktura města – teorie (Burgess, Hoyt, Harris-Ullman), vývoj a současný stav.
28. Venkovské osídlení – typologie venkova v České republice a jeho hlavní problémy.

Základy humánní geografie 2

(Geografie zemědělství, průmyslu, dopravy a cestovního ruchu)

29. Zemědělství a přírodní prostředí, zákonitosti prostorového rozmístění a lokalizační faktory zemědělské výroby.
30. Charakteristika zemědělské výroby v jednotlivých klimatických pásech.
31. Rostlinná výroba – oblasti pěstování hlavních zemědělských plodin.
32. Živočišná výroba – její význam, struktura a rozložení. Rybolov.
33. Postavení průmyslu ve světové ekonomice.
34. Prostorové uspořádání průmyslové výroby, lokalizační faktory průmyslové výroby.
35. Průmysl paliv a energetiky, energetická politika států.
36. Zpracovatelský průmysl.
37. Pevninská doprava.
38. Námořní a letecká doprava.
39. Zdroje a předpoklady pro cestovní ruch a rekreaci (materiálně-technická základna, kulturně-historické předpoklady).
40. Cestovní ruch v ČR.